پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی دانشجویان براساس اقتدار اخلاقی اساتید، جهت‌گیری اهداف پیشرفت، سبک‌های تنظیم شناختی هیجان و هیجانات پیشرفت تحصیلی

حسن امین پور[1]، دکترسید داود حسینی نسب[2]*،دکتر معصومه آزموده[2]

۱. دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم انسانی و تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، تبریز، ایران

۲. گروه روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم انسانی و تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، تبریز، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۲/۵، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۲/۲۷)

چکیده

زمینه: سرزندگی تحصیلی به معنای توانایی موفقیت‌آمیز دانش‌آموزان و دانشجویان در روبه‌رو شدن با مانع‌ها و چالش‌های تحصیلی و غلبه کردن بر آن‌هاست. هدف این پژوهش تعیین رابطه منابع اقتدار اخلاقی اساتید، جهت‌گیری اهداف پیشرفت، سبک‌های تنظیم شناختی هیجان و هیجانات پیشرفت با سرزندگی تحصیلی در دانشجویان بود.

روش: پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ نوع پژوهش همبستگی بود. جامعه آماری همه دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه پیام نور استان آذربایجان غربی بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه ای و طبقه‌ای ۳۸۶ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسش‌نامه‌های استاندارد شده و برای تحلیل داده‌ها از آزمون‌های آماری ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام با کمک نرم‌افزار *SPSS 24* استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج حاکی از رابطه مثبت و معنادار میان اقتدار اخلاقی اساتید و سرزندگی تحصیلی دانشجو است. همچنین با افزایش نمره هیجانات پیشرفت تحصیلی مثبت، سرزندگی تحصیلی افزایش یافت و با افزایش نمره هیجانات پیشرفت تحصیلی منفی، سرزندگی تحصیلی کاهش یافت. از سویی با افزایش نمره سبک‌های تنظیم شناختی هیجانی سازگار، سرزندگی تحصیلی افزایش یافت و با افزایش نمره سبک‌های تنظیم شناختی هیجانی ناسازگار، سرزندگی تحصیلی کاهش یافت و با افزایش نمره جهت‌گیری هدف تسلطی گرایشی، سرزندگی تحصیلی افزایش یافت.

نتیجه‌گیری: بی شک اقتدار اخلاقی اساتید، جهت‌گیری اهداف پیشرفت، سبک‌های تنظیم شناختی هیجان و هیجانات پیشرفت تحصیلی نقشی مهم در شکل گیری سرزندگی تحصیلی ایفا می کنند.

کلیدواژگان: سرزندگی تحصیلی، اقتدار اخلاقی، پیشرفت تحصیلی.

سرآغاز

امروزه تعداد زیادی از افراد جامعه به عنوان دانشجو در حال تحصیل هستند و انطباق و سازگاری با فرصت‌ها و چالش‌های تحصیلی، اجتماعی و اخلاقی آنان مورد توجه پژوهشگران تعلیم و تربیت بوده است (۱).

سرزندگی تحصیلی[1] به عنوان یکی از مؤلفه‌های مطرح شده در چارچوب روانشناسی مثبت و برآمده از اخلاق شناخته شده و در بسیاری از نظام‌های آموزشی و پژوهشی مطرح است (۲). برخی محققان آن را برای توصیف توانایی مقابله دانش آموزان در روبه‌رو شدن و برخورد با چالش‌های تحصیلی و مشکلات روزانه و معمولی در محیط دانشگاهی به کار برده‌اند (۳). سرزندگی تحصیلی تحت تأثیر خود اعتقاد و قضاوت در مورد منابع فردی (شاخصه‌های اساسی مرتبط با تحصیل از قبیل مهارت‌ها، نگرش‌ها، اعتقادات، انگیزه‌ها و ویژگی‌های اخلاقی) است که وی در اختیار دارد (۴). تحقیقات در زمینه سرزندگی تحصیلی، منجر به شناسایی پیش‌بینی کننده‌های انگیزشی شده است که از آن‌ها با عنوان 5C یاد می‌شود: اعتماد به نفس، هماهنگی، تعهد، آرامش و کنترل (۵).

نویسندهٔ مسئول: نشانی الکترونیکی: seyeddavoodhosseininasab@gmail.com

مقاله پژوهشی

فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، سال هجدهم، شماره ۱، ۱۴۰۲

[Downloaded from www.ethicsjournal.ir on 2026-11-19]

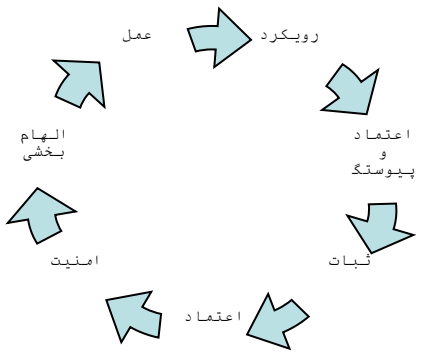
[DOR: 20.1001.1.22517634.1402.18.1.17.4]

از جمله پیشایندهای سرزندگی تحصیلی اقتدار اخلاقی[۲] اساتید است. اقتدار اخلاقی اساتید یک مفهوم به نسبه جدید است. یکی از مسایل مهم و ضروری در حوزه روان‌شناسی، مشاوره، پژوهش و آموزش بحث اخلاق و مسایل اخلاقی است. تربیت و اصول اخلاقی[۳] یکی از کارکردهای مهم نظام آموزش است (۶). اخلاق از ریشه خلق به معنای باطن و صفاتی که به رفتار و حالت انسان تعلق می‌گیرد تعریف می‌شود. اخلاق حرفه‌ای[۴] نیز در برگیرنده مجموعه‌ای از احکام ارزشی، تکالیف رفتار و سلوک و دستورهایی برای اجرای آن‌هاست (۷). اخلاق حرفه‌ای از عامل‌های مسئولیت پذیری[۵]، صداقت، عدالت و انصاف، وفاداری[۶]، رقابت طلبی[۷]، احترام به دیگران، همدردی با دیگران[۸] و احترام به هنجارها تشکیل شده است (۸). امروزه مسایل علمی و اخلاقی بیشتر از گذشته با هم تنیده شده‌اند و در دوران تحصیل در دانشگاه‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. در این دوره تغییرات و رشد شناختی و اجتماعی سریعی رخ می‌دهد (۹). یکی از ابعاد این رشد، اخلاق و تحول آن است. به نظر پیاژه رشد اخلاقی تابع رسش ذهنی و تحول روابط اجتماعی است (۱۰).

اقتدار اخلاقی اساتید همواره به عنوان یک پیش شرط برای تضمین اقتدار آکادمیک مورد تاکید قرار می گیرد. اقتدار اخلاقی[۸] اقتداری است که مبتنی بر اصول یا واقعیات بنیادی است که مستقل از قوانین نوشته شده می باشند. این اقتدار در قالب چارچوب و مقرراتی که استاد برای حفظ وجهه علمی، انجام ارزیابی های دوره ای و امثال آن تدوین کرده دیده می شود. پیش نیاز اقتدار، قابلیت پذیرش بودن استاد است که به روابط اساتید با دانشجویان بازمیگردد. اگر رابطه اخلاقی باشد موفقیت آن حتمی است (۱۱).

فرایند ایجاد اقتدار اخلاقی شامل مراحل زیر است (۱۱):

۱. رویکرد
۲. اعتماد و پیوستگی
۳. تعهد آشکار
۴. فعالیت مستمر در جهت ایجاد اعتماد
۵. امنیت
۶. الهام بخشی
۷. عمل (نگاره ۱)

نگاره ۱: فرایند ایجاد اقتدار اخلاقی

یکی دیگر از پیش آیندهای سرزندگی تحصیلی تنظیم شناختی هیجانی است. تنظیم شناختی هیجانی به تلاش برای تأثیرگذاری بر هیجان‌ها و احساسات در خود یا دیگران اشاره دارد (۱۲). فرایندی برای شناخت گسترده هیجان‌ها و استفاده از راهبردها برای تغییر آن به میزان لازم برای رسیدن به نتیجه مطلوب است (۱۳). راهبردهای تنظیم هیجانی شناختی به دو دسته اصلی راهبردهای مثبت (پذیرش، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت و دیدگاه‌گیری) و راهبردهای منفی (سرزنش خود، نشخوار ذهنی، فاجعه سازی و سرزنش دیگران) تقسیم می‌شود (۱۴). راهبردهای سازگار تنظیم هیجان این امکان را برای فرد فراهم می‌سازند تا در عرصه روابط عاطفی، اخلاقی و اجتماعی بتوانند هیجان‌ها را مدیریت و در نتیجه مشکلات بین شخصی کمتری را تجربه کنند. بر عکس، راهبردهای ناسازگار تنظیم شناختی هیجان، قدرت مهار و مدیریت هیجانی را در فرد تضعیف کرده و زمینه تجربه مشکلات بین شخصی بیشتری را فراهم می‌سازند. فراگیرانی که موفقیت خود را به علل درونی و قابل کنترل نسبت می‌دهند با احتمال بیشتری احساس غرور، رضایت و اعتماد کرده و عزت نفس بالاتری نشان می‌دهند، در مقابل، فراگیرانی که موفقیت خود را به علل بیرونی نسبت می‌دهند، از تجربه هیجان‌های خود افزاینده نظیر غرور، رضایت، اعتماد یا عزت‌نفس محروم می‌شوند. (۱۵). در عمل داشتن عزت نفس بیشتر منجر به استفاده از راهبردهای اخلاقی و منشی صحیح در برخورد با مسایل خواهد شد.

یکی دیگر از پیشایندهای سرزندگی تحصیلی هیجان‌های پیشرفت تحصیلی[۹] است. هیجانات پیشرفت تحصیلی به عنوان هیجاناتی که مستقیماً به فعالیت‌های پیشرفت یا نتایج آن‌ها سر و کار دارند تعریف می‌شود (۱۶).

مفهوم هیجان‌های پیشرفت بیانگر هیجان‌های متمایزی هستند که فراگیران در موقعیت‌های پیشرفت، آن‌ها را تجربه می‌کنند (۱۷) و یکی از موارد مهم در فرایندهای یادگیری موفق هستند زیرا آن‌ها با رویکردهای مهم یادگیری، تعامل شناختی[۱۰]، رفتاری و پیشرفت تحصیلی ارتباط نزدیک دارند (۱۸). هیجانات تحصیلی در همه محیط‌های علمی (از جمله مدارس، دانشکده‌ها و دانشگاه‌ها) وجود دارند و از اهمیت حیاتی برای دانش‌آموزان، تعیین وضعیت زندگی‌شان، ترقی شخصیتی، سلامت روان، فرصت‌های تحصیلی و شغلی‌شان در آینده برخوردار است (۱۹). پکران این هیجان‌ها را از نظر ارزشمندی به دو دسته هیجان‌های مثبت (لذت، امید و غرور) و هیجان‌های منفی (خشم، اضطراب، شرم، ناامیدی و کسالت یا خستگی) تقسیم می‌کند (۲۰).

متغیر دیگری که در این تحقیق رابطه با آن با سرزندگی تحصیلی مورد مطالعه قرار می‌گیرد جهت‌گیری اهداف پیشرفت است. جهت‌گیری اهداف پیشرفت به عنوان انگیزه‌ای که دانشجویان و دانش آموزان برای کامل کردن تکالیف تحصیلی‌شان دارند، تعریف شده است (۲۱). جهت‌گیری‌های هدف چرایی و چگونگی تلاش مردم برای به دست آوردن اهداف مختلف را تعریف می‌کنند و اشاره به اهداف پیشرفت دارد (۲۲). نظریه‌پردازان اهداف پیشرفت ۴ نوع هدف را مورد شناسایی قرار

[Downloaded from www.ethicsjournal.ir on 2026-11-19]

[DOR: 20.1001.1.22517634.1402.18.1.17.4]

دادند. این اهداف عبارتند از: تسلطی گرایشی، تسلطی اجتنابی، عملکردی گرایشی و عملکردی اجتنابی (۲۳). جهت‌گیری هدف رفتار تحصیلی را جهت می‌دهد و قادر به تبیین رابطه بین باورهای فردی، اجتماعی و اخلاقی دانش‌آموز درباره موفقیت تحصیلی و درگیر شدن و استمرار داشتن در انجام یک تکلیف یادگیری است. با توجه به اهمیت موضوع و اینکه در تحقیقات گذشته به‌طور منظم و یکپارچه رابطه بین متغیرهای مطرح شده مورد بررسی قرار نگرفته و به نقش اخلاق و ویژگیهای اخلاق حرفه‌ای مسایل توجه چندانی نشده بود، این پژوهش با عنوان بررسی رابطه بین اقتدار اخلاقی استاد، جهت‌گیری اهداف پیشرفت، سبک‌های تنظیم شناختی هیجان و هیجانات پیشرفت تحصیلی با سرزندگی تحصیلی در دانشجویان دانشگاه پیام نور استان آذربایجان غربی انجام گرفت.

روش

این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ نوع پژوهش توصیفی – همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش شامل همه دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه پیام نور استان آذربایجان غربی است که در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ به تحصیل اشتغال داشتند. برای تعیین تعداد نمونه از فرمول کوکران استفاده شد.

با استفاده از فرمول بالا تعداد نمونه ۳۷۷ نفر به دست آمد. برای انتخاب نمونه در مرحله اول از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای و در مرحله دوم با توجه به تناسب جنسیتی جمعیت دانشجویان دانشگاه پیام‌نور از نمونه‌گیری طبقه‌ای استفاده شد. با توجه به احتمال ریزش آزمودنی‌ها در طول اجرای پژوهش تعداد ۳۸۶ نفر آزمودنی انتخاب شد. از نظر سن کمترین سن مشارکت کنندگان در این مطالعه ۱۸ سال، بیشترین سن ۴۰ سال و میانگین سنی آنان ۲۱/۹۲ و انحراف معیار ۳/۷۵ سال بود. از نظر جنسیت ۲۶۱ نفر (۶۷/۶ درصد) دختر و ۱۰۳ نفر (۲۶/۷ درصد) پسر بودند. مشخصات جنسیت ۲۲ نفر (۵/۷ درصد) نامشخص بود.

برای گردآوری داده‌ها از پرسش‌نامه‌های زیر استفاده شد.

مقیاس اقتدار اخلاقی[11]: مقیاس اقتدار اخلاقی ۶ سوال اخلاقی را شامل میشود: که شرکت کنندگان براساس مقیاس لیکرت ۱۰ درجه ای از صفر (تأثیر خیلی کم) تا ۱۰ بسیار تأثیرگذار نمره دهی می کنند. (۲۴) این آزمون از دیدگاه خبرگان از روایی قابل قبول برخوردار است و به شیوه آزمون و بازآزمون پایایی این مقیاس ۰/۷۵ برآورد شد.

پرسش‌نامه نظم‌جویی شناختی هیجانی[12]: این پرسش‌نامه توسط گارنفسکی، کرایج و اسپینهاون (۲۰۰۱) برای شناسایی راهبردهای مقابله‌ای شناختی پس از تجربه کردن وقایع یا موقعیت‌های منفی تدوین شد. این پرسش‌نامه در ایران توسط حسنی (۱۳۸۹) ترجمه و مورد هنجاریابی قرار گرفت. دارای ۳۶ سؤال ۵ گزینه‌ای است (۲۵) از دو عامل اصلی سبک‌های تنظیم هیجانی شناختی سازگار و ناسازگار تشکیل شده است. این پرسش‌نامه از اعتبار و روایی کافی جهت انجام فعالیت‌های پژوهشی برخوردار است (۲۵، ۲۶، ۲۷). در این مطالعه اعتبار به دست آمده با استفاده از روش آلفای کرونباخ برای عامل سبک‌های تنظیم هیجانی شناختی سازگار ۰/۸۵۷ و برای عامل سبک‌های تنظیم هیجانی شناختی منفی ۰/۷۷۵ به دست آمد.

پرسش‌نامه سرزندگی تحصیلی: مقیاس سرزندگی تحصیلی جزو عوامل پرسش‌نامه سبک زندگی تحصیلی است که توسط صالح زاده، شکری و فتح آبادی در سال ۱۳۹۶ تدوین شده است. این مقیاس به صورت فردی و گروهی قابلیت اجرایی دارد. این مقیاس از ۱۰ سؤال ۵ گزینه‌ای تشکیل شده است. در این مقیاس به گزینه‌های کاملاً موافقم ۵ نمره، نسبتاً موافقم ۴ نمره، نظری ندارم ۳ نمره، نسبتاً مخالفم ۲ نمره و کاملاً مخالفم ۱ نمره داده می‌شود. اعتبار و روایی آن مورد تأیید قرار گرفته است (۲۸). اعتبار این پرسش‌نامه در مطالعه حاضر با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۵۶ به دست آمد.

پرسش‌نامه هیجانات پیشرفت: پرسش‌نامه هیجانات پیشرفت توسط پکران، گوئتز و پری (۲۰۰۵) توسعه یافت. این پرسش‌نامه از دو عامل اصلی هیجانات مثبت و منفی تشکیل شده است. مشارکت کنندگان به هر ماده بر اساس طیف پنج درجه‌ای لیکرت از کاملاً مخالف ۱ تا کاملاً موافق ۵ پاسخ می‌دهند. اعتبار و روایی این پرسش‌نامه مورد تأیید قرار گرفته است (۲۹). در این مطالعه اعتبار پرسش‌نامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ برای عامل هیجان‌های مثبت ۰/۹۲۲ و برای هیجان‌های منفی ۰/۹۴۲ به دست آمد.

پرسش‌نامه جهت‌گیری اهداف پیشرفت: پرسش‌نامه جهت‌گیری اهداف پیشرفت برای سنجش متغیر جهت‌گیری هدف، مطابق الگوی ۴ وجهی (۲×۲) الیوت و مک گریگور (۲۰۰۱) تهیه شده است و شامل ۱۲ گویه هفت گزینه‌ای است. از چهار بُعد هدف تسلطی گرایشی، تسلطی اجتنابی، عملکردی گرایشی و عملکردی اجتنابی تشکیل شده است. اعتبار و روایی این پرسش‌نامه مورد تأیید قرار گرفته است (۲۲، ۳۰، ۳۱). در این مطالعه اعتبار به دست آمده با استفاده از روش آلفای کرونباخ برای عامل تسلطی اجتنابی ۰/۶۹۶، تسلطی گرایشی ۰/۸۵۵، جهت‌گیری عملکردی اجتنابی ۰/۸۶۲ و جهت‌گیری عملکردی گرایشی ۰/۸۵۷ به دست آمد.

برای محاسبه رابطه بین متغیرها از پرسش‌نامه ضریب همبستگی پیرسون، برای بررسی رابطه متغیرهای پیش‌بین با متغیر ملاک از رگرسیون گام به گام و برای محاسبه اعتبار پرسش‌نامه‌های مورد مطالعه از آلفای کرونباخ استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها به‌وسیله نرم‌افزار *Spss 24* انجام شد.

یافته‌ها

تجزیه و تحلیل داده ها در دو سطح توصیفی و استنباطی انجام شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها در بخش توصیفی از مرکزی و پراکندگی استفاده شد و در بخش آمار استنباطی، از روش آماری رگرسیون گام به گام تحت نرم افزار *SPSS* استفاده شد. در این بخش به ارائه یافته‌های توصیفی و استنباطی پرداخته می‌شود.

مقاله پژوهشی
فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، سال هجدهم، شماره ۱، ۱۴۰۲
[DOR: 20.1001.1.22517634.1402.18.1.17.4]
[Downloaded from www.ethicsjournal.ir on 2026-11-19]

فرضیه ۱: بین اقتدار اخلاقی اساتید با سرزندگی رابطه وجود دارد.

برای بررسی رابطه بین متغیر اقتدار اخلاقی با سرزندگی تحصیلی از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج در جدول ۱ آورده شده است.

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی و ضریب همبستگی اقتدار اخلاقی با سرزندگی تحصیلی

متغیر	شاخص‌های توصیفی		ضریب همبستگی پیرسون	
	میانگین	انحراف استاندارد	سرزندگی تحصیلی	سطح معناداری
اقتدار اخلاقی	۲۷۱/۹۵	۶۵/۶۴	-۰/۱۸۴**	۰/۰۰۱
سرزندگی تحصیلی	۳۴/۰۸	۸/۶۵	۱/۰۰	۰/۰۰۱

** ضریب همبستگی درسطح ۰/۰۰۱ =α معنی‌داری است

فرضیه ۲: بین هیجانات پیشرفت تحصیلی (مثبت و منفی) با سرزندگی تحصیلی رابطه وجود دارد.

برای بررسی رابطه بین متغیرهای هیجانات پیشرفت تحصیلی (مثبت و منفی) با سرزندگی تحصیلی از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج در جدول ۲ آورده شده است.

جدول ۲: شاخص‌های توصیفی و ضریب همبستگی هیجانات پیشرفت تحصیلی با سرزندگی تحصیلی

متغیر		شاخص‌های توصیفی		ضریب همبستگی پیرسون	
		میانگین	انحراف استاندارد	سرزندگی تحصیلی	سطح معناداری
هیجانات پیشرفت تحصیلی	مثبت	۱۰۱/۹۸	۲۰/۵۳	۰/۲۴۴**	۰/۰۰۱
	منفی	۱۰۵/۷۲	۲۹/۶۹	-۰/۱۸۴**	۰/۰۰۱
سرزندگی تحصیلی		۳۴/۰۸	۸/۶۵	۱/۰۰	۰/۰۰۱

** ضریب همبستگی در سطح ۰/۰۰۱ =α معنی‌داری است.

با توجه به نتایج جدول ۲ بین هیجانات پیشرفت تحصیلی مثبت با سرزندگی تحصیلی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد و بین هیجانات پیشرفت منفی با سرزندگی تحصیلی رابطه منفی و معنی داری وجود دارد.

فرضیه ۳: بین سبک‌های تنظیم هیجانی شناختی (سازگار و ناسازگار) با سرزندگی تحصیلی رابطه وجود دارد.

برای بررسی رابطه بین متغیرهای سبک‌های تنظیم هیجانی شناختی و سرزندگی تحصیلی از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج در جدول ۳ نشان داده شده است.

جدول ۳. شاخص‌های توصیفی و ضریب همبستگی سبک‌های تنظیم هیجانی شناختی با سرزندگی تحصیلی

متغیر		شاخص‌های توصیفی		ضریب همبستگی پیرسون	
		میانگین	انحراف استاندارد	سرزندگی تحصیلی	سطح معناداری
سبک‌های تنظیم هیجانی شناختی	سازگار	۵۹/۱۱	۱۲/۶۷	۰/۱۸۰**	۰/۰۰۱
	نا سازگار	۴۱/۰۵	۹/۰۹	-۰/۱۱۳**	۰/۰۰۱
سرزندگی تحصیلی		۳۴/۰۸	۸/۶۵	۱/۰۰	۰/۰۰۱

** ضریب همبستگی در سطح ۰/۰۰۱ =α معنی‌داری است.

جدول ٤. شاخص‌های توصیفی و ضریب همبستگی سبک‌های تنظیم هیجانی شناختی با سرزندگی تحصیلی

متغیر		شاخص‌های توصیفی		ضریب همبستگی پیرسون	سطح معناداری
		میانگین	انحراف استاندارد	سرزندگی تحصیلی	
جهت‌گیری اهداف پیشرفت	تسلطی اجتنابی	۱۵/۰۴	۴/۴۶	۰/۰۲۳	---
	تسلطی گرایشی	۱۶/۸۲	۴/۰۴	۰/۱۳۰*	۰/۰۵۰
	عملکردی اجتنابی	۱۶/۵۸	۴/۱۶	۰/۰۲۸	---
	عملکردی گرایشی	۱۷/۰۵	۴/۰۰	۰/۰۷۱	---
سرزندگی تحصیلی		۳۴/۰۸	۸/۶۵	۱/۰۰	۰/۰۰۱

** ضریب همبستگی در سطح ۰/۰۰۱ =α معنی‌داری است.

* ضریب همبستگی در سطح ۰/۰۵۰ =α معنی‌داری است.

[Downloaded from www.ethicsjournal.ir on 2026-11-19]

[DOR: 20.1001.1.22517634.1402.18.1.17.4]

نتایج به دست آمده از جدول ۳ بیانگر رابطه مثبت و معنی‌دار سبک‌های تنظیم هیجانی شناختی سازگار با سرزندگی تحصیلی است. همچنین بین سبک‌های تنظیم هیجانی شناختی ناسازگار و سرزندگی تحصیلی رابطه منفی و معنی داری وجود دارد.

فرضیه ۴ بین جهت‌گیری اهداف پیشرفت (تسلطی اجتنابی، تسلطی گرایشی، عملکردی اجتنابی و عملکردی گرایشی) با سرزندگی تحصیلی رابطه وجود دارد.

برای بررسی رابطه بین جهت‌گیری اهداف پیشرفت و سرزندگی تحصیلی از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد، نتایج در جدول ۴ آورده شده است.

با توجه به نتایج به دست آمده از جدول ۴ بین جهت‌گیری اهداف پیشرفت تسلطی گرایشی و سرزندگی تحصیلی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد و بین جهت گیری اهداف پیشرفت تسلطی اجتنابی، عملکردی اجتنابی و عملکردی گرایشی با سرزندگی تحصیلی رابطه معنی داری وجود ندارد.

فرضیه ۵: اقتدار اخلاقی، هیجانات پیشرفت تحصیلی (مثبت و منفی)، سبک‌های تنظیم هیجانی شناختی (سازگار و ناسازگار) و جهت‌گیری اهداف پیشرفت (تسلطی اجتنابی، تسلطی گرایشی، عملکردی اجتنابی و عملکردی گرایشی) سرزندگی تحصیلی دانشجویان را پیش بینی می‌کنند.

برای بررسی نتایج مربوط به فرضیه ۵ از آزمون رگرسیون گام به گام استفاده شد. نتایج در جدول‌های ۵ نشان داده شده است.

جدول ۵. خلاصه مدل رگرسیون گام به گام

مدل	ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین (تعدیل‌شده)	خطای استاندارد برآورد	ضریب تعیین هر متغیر	F Change	درجه آزادی ۱	درجه آزادی ۲	P
۱	۰/۲۵	۰/۰۶۲۵	۰/۹۲	۸/۳۳	۰/۰۵۴	۴۱/۰۲	۱	۳۹۴	۰/۰۰۱
۲	۰/۲۴۲	۰/۰۵۸	۰/۰۸۸	۸/۳۶	۰/۰۵۸	۳۸/۴۲۸	۱	۳۹۴	/۰۰۱
۳	۰/۲۹۵	۰/۰۸۷	۰/۱۵۰	۸/۲۴	۰/۰۲۹	۱۲/۴۱۴	۱	۳۹۳	۰/۰۰۱
۴	۰/۳۱۶	۰/۱۰۰	۰/۲۰۰	۸/۱۹	۰/۰۱۳	۵/۶۲۲	۱	۳۹۲	۰/۰۱۸

بحث

این پژوهش با هدف پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی دانشجویان براساس اقتدار اخلاقی، جهت‌گیری اهداف پیشرفت، سبک‌های تنظیم شناختی هیجان و هیجانات پیشرفت تحصیلی انجام گرفت.

بر اساس نتایج به دست آمده فرض اول تایید شد بدین معنا که بین اقتدار اخلاقی اساتید با سرزندگی تحصیلی رابطه وجود دارد. این نتیجه با نتایج برخی پژوهش ها همسو است (۳۲). با توجه به رابطه مثبت هیجان‌های مثبت پیشرفت تحصیلی با سرزندگی تحصیلی می‌توان گفت که نتیجه به دست آمده موافق با نتایج (۲۸، ۳۳ و ۳۴) است. با توجه به نتایج ضریب همبستگی به دست آمده بین هیجان‌های منفی و سرزندگی تحصیلی رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد و این نتیجه موافق با نتایج (۸ و ۳۵- ۴۱) است. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت سرزندگی تحصیلی باعث افزایش هیجانات مثبت تحصیلی مانند لذت بردن از یادگیری در دانشگاه خواهد شد (۴۱) و به کنترل هیجانات پیشرفت منفی مانند اضطراب کمک می‌کند (۳۵، ۳۶، ۴۲). هیجانات پیشرفت مثبت از جمله امید، غرور و لذت می‌توانند مسایل اخلاقی و اعتقادی و رفتارهای سازگار را تقویت کرده و باعث افزایش سرزندگی تحصیلی در دانشجویان شوند. همچنین کاهش و کنترل هیجان‌های پیشرفت منفی از جمله اضطراب، ناامیدی و خشم باعث افزایش سرزندگی تحصیلی در دانشجویان خواهد شد (۳۵، ۳۶، ۴۱ و ۴۲). با توجه به نتایج مطالعه حاضر، نیاز به عوامل پیش‌بینی کننده سرزندگی تحصیلی از جمله هیجانات پیشرفت تحصیلی مثبت و هیجانات پیشرفت منفی باعث درک بهتر و رضایتمندی و مهارت تحصیلی بالاتر دانشجویان خواهد شد. با توجه به وجود هیجان‌های پیشرفت تحصیلی در همه محیط‌های علمی و آموزشی، این هیجان‌ها دارای ارزش حیاتی برای عملکرد و بهبود وضعیت تحصیلی و سرزندگی تحصیلی دانشجویان هستند. افزایش هیجان‌های تحصیلی مثبت و کاهش هیجان‌های منفی تحصیلی باعث افزایش سرزندگی تحصیلی دانشجویان خواهد شد و افزایش سرزندگی تحصیلی به نوبه خود باعث به کارگیری توان و انرژی دانشجویان در زمینه‌های تحصیلی، اجتماعی و اخلاقی خواهد شد.

با توجه به رابطه مثبت بین سبک‌های تنظیم شناختی هیجانی و سرزندگی تحصیلی این نتیجه همسو با نتایج (۳۳) است. همچنین با توجه به رابطه منفی سبک‌های تنظیم شناختی هیجانی و سرزندگی تحصیلی این نتیجه همسو با نتایج (۴۴) است. در تبیین این یافته می‌توان گفت دانش‌آموزانی که از مهارت‌های خودتنظیمی و خودکنترلی بالاتری برخوردارند به‌طور سازنده‌تری با چالش‌های تحصیلی مقابله کرده و سرزندگی تحصیلی بیشتری را تجربه می‌کنند (۴۴). همچنین در پژوهشی محققان نشان دادند راهبردهای منفی مقابله شناختی می‌تواند منجر به آشفتگی هیجانی در افراد شود (۴۵). تنظیم هیجان‌ها از مهمترین عوامل پیش‌بینی کننده سازگاری مثبت است. نتایج پژوهشی در زمینه تحصیلی و آموزشی نشان داده است دانش‌آموزانی که از

[Downloaded from www.ethicsjournal.ir on 2026-11-19]

فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، سال هجدهم، شماره ۱، ۱۴۰۲

[DOR: 20.1001.1.22517634.1402.18.1.17.4]

مهارت‌های خودتنظیمی و خودکنترلی بالاتری برخوردارند مسایل اخلاقی و رفتارهای درست تحصیلی را رعایت کرده و به‌طور سازنده‌تری با چالش‌های تحصیلی مقابله کرده و سرزندگی تحصیلی بیشتری را تجربه می‌کنند (۴۴). یافته‌های این مطالعه نشان داد که سرزندگی تحصیلی با پیوند دادن به رفتارهای مثبت دانشگاهی از طریق تنظیم هیجانات، یک ویژگی مثبت است. باید به تجربیات هیجانی و عاطفی مثبت فراگیران در مدرسه، هیجانات آن‌ها در کنترل یادگیری و مهارت و اعتماد به نفس آن‌ها برای غلبه بر چالش‌ها توجه شود زیرا این امر باعث می‌شود دانش آموزان از یادگیری و تلاش آن‌ها در انجام وظایف یادگیری ارتقا یابند. این امر به‌ویژه برای دانش‌آموزانی که با یک گذر مهم در مدرسه روبرو هستند بسیار مهم است، زیرا این انتقال می‌تواند شامل تغییرات متعدد در رابطه با محیط یادگیری، روش‌های تدریس، فشار مطالعه و روابط اجتماعی، فرهنگی و اخلاقی باشد. ارتقاء مهارت‌های تحصیلی دانش آموزان می‌تواند با تقویت اعتقادات کنترل، احساسات مثبت، انتظارات موفقیت و رفتارهای سازگارانه در هنگام گذر مدرسه، بتواند در کمک به دانش آموزان از این چالش‌ها کمک کند.

یافته‌های به دست آمده بیانگر رابطه مثبت و معنی‌دار جهت‌گیری هدف تسلطی گرایشی با سرزندگی تحصیلی و عدم رابطه جهت‌گیری هدف تسلطی اجتنابی، جهت‌گیری هدف عملکردی اجتنابی و جهت‌گیری هدف عملکردی گرایشی با سرزندگی تحصیلی بود. این نتیجه همسو با نتایج (۲۸، ۳۱، ۴۶) و مغایر با نتیجه (۴۷) است. به‌طور کلی جهت‌گیری اهداف پیشرفت و اهداف شخصی نقش پیش‌بینی کننده در انگیزش، درگیری و سرزندگی تحصیلی ایفا می‌کنند. با توجه به این نتیجه دانشجویانی سرزندگی بیشتری خواهند داشت که بتوانند با استفاده از مهارت‌های تازه و کسب شایستگی‌ها بر فعالیت‌های چالش زای تحصیلی غلبه کنند.

نتایج رگرسیون گام به گام بیانگر تبیین ۲۰٪ واریانس سرزندگی تحصیلی توسط هیجان‌های پیشرفت تحصیلی مثبت و منفی و جهت‌گیری هدف عملکردی اجتنابی است. افزایش یک انحراف معیار در نمرات متغیرهای هیجان‌های پیشرفت مثبت باعث افزایش ۰/۲۴۲ انحراف معیار در نمره سرزندگی تحصیلی دانشجویان، هیجان‌های پیشرفت منفی باعث کاهش ۰/۱۷۰- انحراف معیار در نمره سرزندگی تحصیلی دانشجویان و افزایش یک انحراف معیار در نمره جهت‌گیری عملکردی اجتنابی باعث کاهش ۰/۱۲۶- انحراف معیار در نمره سرزندگی تحصیلی دانشجویان خواهد شد. با توجه به نتایج مطالعه حاضر، عامل‌های پیش‌بینی کننده سرزندگی تحصیلی از جمله هیجانات پیشرفت تحصیلی مثبت و هیجانات پیشرفت منفی باعث درک بهتر و رضایتمندی و مهارت تحصیلی بالاتر دانشجویان خواهد شد. سرزندگی تحصیلی باعث مشارکت بیشتر یادگیرندگان در فعالیت‌های فردی، اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی و پیشرفت تحصیلی خواهد شد. به‌طور کلی با توجه به نتایج پژوهشی داشتن رابطه مثبت و معنادار بین توانمندسازی شناختی[13] و اخلاق حرفه‌ای (۴۸) یادگیری و تدریس در آموزش عالی نه تنها باید بر پیامدهای شناختی بلکه باید بر روی هیجانات دانشجویان (۴۹) و رعایت مسایل اخلاقی و رفتارهای مناسب و اصولی معطوف شود. به عبارتی افزایش هیجان‌های مثبت[14] تحصیلی و سبک‌های تنظیم هیجانی شناختی سازگار که نجر به افزایش سرزندگی تحصیلی خواهد شد نباید منافاتی با اخلاق و اصول اخلاق حرفه‌ای دانشجویان داشته باشد. باید توجه داشت که رفتار دانشجویان باید بر ملاک‌های مهارت فردی، نگرش و اعتقادات صحیح و ویژگیهای اخلاقی و اخلاق مدار همچون مسئولیت پذیری، صداقت، عدالت و انصاف، وفاداری، رقابت طلبی، احترام به دیگران، همدردی با دیگران و احترام به هنجارها استوار باشد تا بتوانند به نحو شایسته‌تری بر سختی‌ها و مشکلات تحصیلی غلبه کنند و آن را به فرصت ارزشمندتری در زمینه سرزندگی تحصیلی کنند.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر یکی از محدودیت‌های پژوهش حاضر، استفاده از پرسشنامه‌های خود گزارشی است که می‌تواند با سوگیری در پاسخ‌دهی همراه باشد. این موضوع ممکن است مانعی برای دریافت علل واقعی و اصلی رفتار برخی از آزمودنی‌ها باشد. همچنین، استفاده از نمونه آماری دانشجویان، تعمیم‌پذیری نتایج پژوهش حاضر را محدود می‌سازد. بنابراین، نتایج به دست آمده از این پژوهش فقط در مورد جامعه‌ای که نمونه از آن انتخاب شده است قابلیت تعمیم دارد و از تعمیم آن به سایر جوامع مگر با احتیاط زیاد خودداری شود.

با توجه به یافته‌های پژوهش پیشنهادهای کاربردی به شرح زیر مطرح می‌گردد.

با توجه به اهمیت اقتدار اخلاقی در شکل گیری اقتدار اکادمیک[15] اهمیت ویژه ای به موضوع مورد نظر در دانشگاه ها داده شود.

چون هیجان‌ها نقش مهمی در زندگی تحصیلی دانشجویان ایفا می‌کنند و با سرزندگی تحصیلی در ارتباط است، بنابراین آموزش ارتقای مهارت‌های هیجانی مثبت از جمله امید، لذت، غرور و تسکین به دانشجویان از طریق وسعت بخشیدن به گستره افکار می‌تواند باعث تقویت و ارتقای سرزندگی تحصیلی در دانشجویان شود. همچنین آموزش نحوه کنترل و کاهش اضطراب، خشم، ناامیدی، شرم و خستگی نیز به نوبه خود باعث افزایش سرزندگی تحصیلی خواهد شد. برگزاری کارگاه‌های مهارتی و آموزشی در این زمینه به متولیان آموزشی و فرهنگی دانشگاه‌ها پیشنهاد می‌گردد.

جهت‌گیری اهداف تسلطی گرایشی نقش مثبتی در سرزندگی تحصیلی دانشجویان دارد بر این اساس برنامه های آموزشی در زمینه جهت‌گیری اهداف پیشرفت تسلطی گرایشی با محتوای آموزش شایستگی، آموزش مهارت‌های تازه و جدید، آموزش رویارویی با تکالیف چالش برانگیز و نحوه مقابله با چالش‌ها، درونی‌سازی تکالیف، آموزش تسلط بر تکالیف و اهداف، آموزش کسب و تقویت شایستگی‌ها، آموزش مهارت‌های برنامه‌ریزی و در زمینه جهت‌گیری اهداف پیشرفت عملکردی گرایشی آموزش ابراز توانایی در مقابل دیگران، آموزش قضاوت صحیح و مطلوب و پرهیز از قضاوت نامطلوب و جهت افزایش رفتارهای ارتقا دهنده سلامت تحصیلی دانشجویان پیشنهاد می‌گردد.

[Downloaded from www.ethicsjournal.ir on 2026-11-19]

[DOR: 20.1001.1.22517634.1402.18.1.17.4]

مقاله پژوهشی

توجه به نقش و جایگاه مهم راهبردهای تنظیم شناختی هیجانی سازگار در دانشگاه‌ها و موقعیت‌های تحصیلی با آموزش مهارتهای خودنظم دهی، آموزش سازگاری تحصیلی، آموزش راهبردهای یادگیری خلاق، آموزش مهارت‌های ارزیابی و تمرکز بر برنامه‌های درسی، آموزش پذیرش مسئولیت جهت جلوگیری از ایجاد و گسترش هیجان‌های منفی و راهبردهای تنظیم شناختی هیجانی ناسازگار به دانشجویان جهت ارتقا سرزندگی تحصیلی به متولیان آموزشی و فرهنگی و محققان جهت انجام و ادامه این فعالیت پیشنهاد می‌گردد.

تأکید بر نقش و جایگاه اخلاق و اصول اخلاقی در رابطه بین متغیرهای جهت‌گیری اهداف، سبک های تنظیم شناختی هیجانی و هیجانات پیشرفت مثبت و منفی در دوره دبیرستان به پژوهشگران محترم پیشنهاد می‌گردد.

نتیجه گیری

نتایج تحقیق نشان داد اقتدار اخلاقی اساتید تا حدودی زیاد پیش بینی کننده سرزندگی دانشجویان است. همچنین مطالعه نشان داد که با افزایش نمره‌های هیجانات پیشرفت مثبت (امید، لذت، غرور، تسکین)، راهبردهای تنظیم شناختی هیجانی سازگار و جهت‌گیری هدف تسلطی گرایشی نمره سرزندگی تحصیل دانشجویان افزایش و با افزایش نمره‌های هیجان‌های پیشرفت منفی (خشم، شرم، اضطراب و ناامیدی)، راهبردهای تنظیم شناختی هیجانی ناسازگار نمره های سرزندگی تحصیلی کاهش پیدا خواهد کرد.

ملاحظه های اخلاقی

نویسندگان مقاله اعلام می‌دارند که در این مقاله هیچ گونه تعارض منافعی وجود ندارد. در این پژوهش موازین اخلاق حرفه‌ای شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. با توجه به شرایط دانشجویان، پرسش‌نامه‌ها بدون ذکر مشخصات نام و نام خانوادگی به آنها داده شد. دانشجویانی که تمایل و رضایت آگاهانه برای شرکت در تحقیق داشتند، به پرسش‌نامه‌ها پاسخ می‌دادند و در هر مرحله از مراحل تکمیل پرسش‌نامه دانشجو حق داشت که از ادامه پژوهش انصراف دهد. به دانشجویان گفته شد که اطلاعات حاصل از نتایج پرسش‌نامه به‌صورت کلی و بدون ذکر مشخصات فردی آنان تحلیل خواهد شد. به آنها اطمینان داده شد که اطلاعات به صورت محرمانه خواهد بود و این امر نیز کاملا رعایت شد.

سپاسگزاری

این مقاله بر اساس بخشی از داده‌های رساله دکتری نویسنده اول نوشته شده و دارای کد اخلاق IR.IAU.TABRIZ.REC.1399.047 از دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز است. از همه دانشجویانی که به در اجرا و تکمیل پرسش نامه‌ها با ما همکاری کردند تشکر و قدردانی می‌نماییم. تمام هزینه‌های انجام شده توسط نویسندگان تأمین شده است.

واژه نامه

1. Academic vitality	سرزندگی تحصیلی
2. Ethical authority	اقتداراخلاقی
3. Ethical Principles	اصول اخلاقی
4. Professional ethics	اخلاق حرفه ای
5. Responsibility	مسولیت پذیری
6. Loyalty	وفاداری
7. Competitiveness	رقابت طلبی
8. Empathy	همدردی با دیگران
9. Emotions of academic achievement	هیجان های پیشرفت تحصیلی
10. Cognitive interaction	تعامل شناختی
11. Moral authority scale	مقیاس اقتدار اخلاقی
12. Cognitive Emotional Regulation Questionnaire	پرسشنامه نظم جویی شناختی هیجانی
13. Cognitive powerment	توانمندی شناختی
14. Positive emotions	هیجانهای مثبت
15. Academic authority	اقتدار آکادمیک

References

1. Pettus KR. (2006). The relationship of parental monitoring to community college student adjustment and achievement: differences by gender, ethnicity, parental education level, and student residence. [Ph.D. Thesis]. USA: Carolina University.
2. Solberg PA, Hopkins WG, Ommundsen Y, Halvari H. (2012). Effects of three training types on vitality among older adults: A self-determination theory perspective. Psychology of Sport and Exercise; (13): 407-417.
3. Martin AJ, Marsh HW. (2008). Academic buoyancy: Towards an understanding of students' everyday academic resilience. Journal of School Psychology; 46(1): 53–83.
4. Lazarus RS. (1999). Stress and emotion: A new synthesis. New York: Springer.
5. Collie R, Martin AJ, Malmberg LE, Hall J, Ginns P. (2015). Academic buoyancy, student's achievement, and the linking role of control: A cross-lagged analysis of high school students. British Journal of Educational Psychology; 85(1): 113–130.
6. Moradi Mokhles H, Heidari J. (2019). Dialectical constructivism is the basis for the realization of moral education. Ethics in Science and Technology; 14(2): 52 - 45. (In Persian).
7. Ameli M. (2002). Philosophy and logic of studying the theoretical foundations of professional ethics in Islam. [M.A Thesis]. Islamic Azad University.
8. Khoshdel Mofidi M, Baqerzadeh MR, Hallajian I Mehrara A. (2019). The relationship between talent

[Downloaded from www.ethicsjournal.ir on 2026-11-19]

[DOR: 20.1001.1.22517634.1402.18.1.17.4]
فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، سال هجدهم، شماره ۱، ۱۴۰۲

management model and professional ethics of Iranian customs employees. Ethics in Science and Technology; 14(2): 190-194. (In Persian).
9. Spear LP. (2000). The adolescent brain and age related behavioral manifestations. Neuroscience and Behavioral Reviews; 24(4): 417–463.
10. Jahangirzadeh M. (2012). Cognitive perspectives on evolution in moral development. Moral Knowledge; 2(4): 101-122. (In Persian).
11. Vijay Kumar Grover (2015). Teacher's moral authority in classroom: vitality and building process. International Journal of Multidisciplinary Research and Development; 2(5): 14-17.
12. McRae M, Gross JJ. (2020). Introduction emotion regulation. Emotion; 20(1): 1–9.
13. Harrington A M, Trevino S D, Lopez S, Giuliani N R. (2020). Emotion regulation in early childhood: implications for socioemotional and academic components of school readiness. Emotion; 20(1): 48-53.
14. Garnefski N, Kraaij V. (2009). Cognitive coping and psychological adjustment in different types of stressful life events. Individual Differences Research; 7(3): 168- 181.
15. Hashemi Cheliche S, Hashemi Z, Naghsh Z. (2018). The mediating role of the achievement emotions in the relationship between class psychosocial climate and academic burnout. Journal of Research in Educational Systems; 12(43): 131-146. (In Persian).
16. Pekrun R, Goetz T, Frenzel AC, Barchfeld P, Perry RP. (2011). Measuring emotions in students' learning and performance: The achievement emotions questionnaire (AEQ). Contemporary Educational Psychology; 36(1): 36–48.
17. Pekrun R, Stephens EJ. (2010). Achievement emotions: A control-value approach. Social and Personality Compass; (4): 238–255.
18. Pekrun R. (2016). Academic emotions, Handbook of motivation at school. New York: Routledge.
19. Mostafaei A, Zare H. (2019). Predicting learning approaches based on achievement emotions and aca-demic self-efficacy beliefs in secondary school students. Psychology and Education Sciences; 7(2): 35-42. (In Persian).
20. Yu K, Martin AJ. (2014). Personal best (PB) and 'classic'achievement goals in the Chinese context: Their role in predicting academic motivation, engagement and buoyancy. Educational Psychology; 34(5): 635–658.
21. Shih SS. (2018). Examining relationships of taiwanese adolescents' achievement goals to academic engagement and coping. Journal of Education and Human Development; 7(1): 153-165.
22. Kaplan A, Maehr ML. (2007). The contributions and prospects of goal orientation theory. Educational Psychology Review; 19(2): 141–184.
23. Elliot AJ, McGregor HA. (2001). A2×2 achievement goal framework, Journal of Personality and Social Psychology; 80(3): 501–519.
24. Teymoori A, Wan Shahrazad WS, Heydari A, Fardzadeh H. (2011). Validation of moral authority scale-revised in Persian. Procedia Social and Behavioral Sciences; 30: 1076-1107.
25. Hassani J. (2011). The psychometric properties of the cognitive emotion regulation questionnaire (CERQ). Journal of Clinical Psychology; 2(3): 73–85. (In Persian).
26. Aminabadi Z, Dehghani M, Khodapanahi M K. (2012). Factor structure and validation of the cognitive emotion regulation questionnaire. Journal of Behavioral Sciences; 5(4): 365–371. (In Persian).
27. Dadkhah A, Shirinbayan P. (2012). Cognitive emotion regulation in aged people: standardization of cognitive emotion regulation questionnaire in Iran. Iranian Rehabilitation Journal; 10(15): 24–27.
28. Salehzadeh P, Shokri O, Fathabadi J. (2018). Development and validation of the promoting and preventing educational health academic lifestyle behaviors questionnaire: perspectives on contemporary theories of achievement motivation. Educational Measurement; 8(30): 61–105. (In Persian).
29. Zghaibi G, Alipoor S, Moradi M. (2017). Investigation the causal relationship between gender and incremental intelligence belief with cognitive and metacognitive strategies with mediating role of academic positive emotions in student. Educational and Scholastic Studies; 6(2): 97–120. (In Persian).
30. Hemati N, Noshadi N, Nikdel F. (2019). Presenting of structural model for achievement goals and emotional engagement: according to mediator role of achievement emotions. Quarterly Educational Development Of Jundishapur; 10(2): 122–134. (In Persian).
31. Hosseinchari M, Ghezelbigloo F, Jowkar B. (2019). Mediaation role of goal orientation in the relationship between teacher-student interaction and self-efficacy with academic buoyancy. Educational Psychology; 15(52): 45–85. (In Persian).
32. Brantlinger E, Morton ML, Washburn S. (1999). Teachers' moral authority in classrooms: (re)structuring social interactions and gendered power. The Elemntary School Journal; 99(5).
33. Hirvonen R, Putwain DW, Määttä S, Ahonen T, Kiuru N. (2019). The role of academic buoyancy and emotions in students' learning-related expectations and behaviours in primary school. British Journal of Educational Psychology; 90 (4): 948-963.
34. Sadat S, Setayeshiazhari M. (2019). The mediation roles of academic buoyancy and humor in relationship between academic emotions and academic engagement. Educ Strategy Med Sci; 12(4): 26-40. (In Persian).
35. Collie RJ, Ginns P, Martin AJ, Papworth B. (2017). Academic buoyancy mediates academic anxiety's effects on learning strategies: An investigation of English- and Chinese-speaking Australian students. Educational Psychology; 37(8): 947–964.

[Downloaded from www.ethicsjournal.ir on 2026-11-19]
[DOR: 20.1001.1.22517634.1402.18.1.17.4]

36. Martin AJ, Colmar SH, Davey L, Marsh HW. (2010). Longitudinal modelling of academic buoyancy and motivation: Do the 5Cs hold up over time? British Journal of Educational Psychology; 80(3): 473–496.
37. Putwain DW, Daly A L, Chamberlain S, Sadreddini S. (2016). Sink or swim: Buoyancy and coping in the cognitive test anxiety – Academic performance relationship. Educational Psychology; 36(10): 1807–1825.
38. Yun P, Hiver P, Al-Hoorie AH. (2018). Academic buoyancy exploring learners' everyday resilience in the language classroom. Studies in Second Language Acquisition; 40(4): 805–830.
39. Salehzadeh P, Shokri O, Fatehabadi J. (2018). Development and validation of a questionnaire on academic lifestyle behaviors that facilitate and inhibit academic health: A perspective on contemporary theories of achievement motivation. 1st conference on human growth, development and health, Tehran, Iran. (In Persian).
40. Rahimi M, Zarei E. (2016). The role of adult attachment dimensions in academic buoyancy with the mediation of coping self-efficacy and perfectionism dimensions. Psychology And Education Sciences Research in Scholl and Virtual Learning; 3(12): 57–69. (In Persian).
41. Martin AJ, Yu K, Ginns P, Papworth B. (2017). Young people's academic buoyancy and adaptability: A cross-cultural comparison of China with North America and the United Kingdom. Educational Psychology; 37(8): 930–946.
42. Putwain DW, Connors L, Symes W, Douglas-Osborn E. (2012). Is academic buoyancy anything more than adaptive coping? Anxiety, Stress, and Coping; 25(3): 349–358.
43. Shaikholeslami R, Taheri Zh. (2018). Causal explanation of academic buoyancy based on parental and peer attachment, and cognitive emotion regulation. Jouranal Management System; 8(29): 1–22. (In Persian).
44. Martin Aj, Ginns P, Brackett MA, Malmberg LE, Hall J. (2013). Academic buoyancy and academic resilience: Exploring 'everyday' and 'classic' resilience in the face of academic adversity. School Psychology International; 34(5): 488–500.
45. Wang Y, Yi J, He J, Chen G, Li L, Yang Y, Zhu X. (2014). Cognitive emotion regulation strategies as predictors of depressive symptoms in women newly diagnosed with breast cancer. Psycho-Oncology; 23(1): 93-99.
46. Faramarzi H, Hajiyakhchali AR, Shehniyailagh M. (2016). The examination of relationship between academic buoyancy, goals achievement and motivational orientations with creative self-efficacy among students in ahvaz jondishapur university of medical sciences. Quarterly Educational Development of Jundishapur; 7(2): 214–221. (In Persian).
47. Alt D, Geiger B. (2012). Goal orientations and tendency to neutralize academic cheating: an ecological perspective. Psychol Stud; 57(4): 404–416.
48. NasiriValikbani F, Navidi P. (2016). The relationship between professional ethics and organizational agility: the mediating role of cognitive empowerment. Ethics in Science and Technology; 11 (2). 61-69. (In Persian).
49. Jacob B, Hofmann F, Stephan M, Fuchs K, Markus S, Gläser-Zikuda M. (2019). Students' achievement emotions in university courses – does the teaching approach matter? Studies in Higher Education; 44(10):1768–1780.

مقاله پژوهشی
فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری، سال هجدهم، شماره ۱، ۱۴۰۲
[Downloaded from www.ethicsjournal.ir on 2026-11-19]
[DOR: 20.1001.1.22517634.1402.18.1.17.4]

[DOR: 20.1001.1.22517634.1402.18.1.17.4] [Downloaded from www.ethicsjournal.ir on 2026-11-19]

[DOR: 20.1001.1.22517634.1402.18.1.17.4] [Downloaded from www.ethicsjournal.ir on 2026-11-19]